

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:.....

TEREMTSÜK MEG

Cím:.....

A VERS ÉS DAL SZÍNHÁZÁT!

Előadóművészek a Magyar Nemzet cikkéről

Forrás:.....

1955. X. 30.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy:

792

Hel

"Vers és Dal" Színház (Társ)

Idő:

"1955."

Személy:

Helyszám:

ASCHER OSZKÁR:

A Magyar Nemzet múlt vasárnapi számában megjelent cikkből örömmel láttam, hogy a sajtó milyen lelkesen teszi magáévá a Vers és Dal Színházának ügyét. Reméljük, hogy a színház működése január elsejével megkezdődik.

Ezzel a vers és a dal művészei hosszú, áldatlan mellőzések, közömbösség és szelmalom-harcnak tűnő küzdelmek után végre méltó helyet foglalhatnak el a művészet területén. Úgy érezhetnők magunkat, mint a színészet hőskorának országjáró színészei, amikor kocsmaszínek és fészer-színpadok után végre köszínházban játszhattak!

Ne keressük most, milyen régen idősebb volt már, hogy minden illetékes tényező magáévá tegye ezt a nem kis-jelentőségű ügyet; hogy mennyi súlyos mulasztás terheli az Országos Műsorirodát, amiért a komoly pódiumi művészetet úgyszólván elenyésztette a sok silány műsorral; örüljünk annak, hogy végre nyilvánvalóvá lett: tartahatatlán ez az állapot és kérjük továbbra is a sajtó szerető támogatását, hogy mielőbb valóban fedél alá jusson a vers és dal művészete.

Hadd mondjam el itt, hogy

az elmúlt héten Pécsen jártunk Török Erzsébettel és Horváth Ferencsel és Hét évszázad magyar versei címmel hirdett előadásunkon a pécsi Nemzeti Színházban már délelben elkelt minden jegy; a kétórás időtartamra tervezett előadás teljes három óra hosszúságot tartott, mert a színházat megtöltő, nagyrészt diákokból álló közönség egyszerűen nem tudott betelni a versekkel és dalokkal! Csak meghatóan lehet köszönetet mondani a pécsi pedagógusoknak, akik növendékeiket így nevelik a vers és dal szeretetére.

Reméljük, hogy sikerül majd Itthon és szerte az országban elérnünk, hogy a közönség kétségtelenül meglévő igényét kielégíthessük és főleg fiatal-ságunkban a vers és dal szeretetét olyan általánossá és lelkeséssé tenni, amint azt Pécsen tapasztaltuk. A Vers és Dal Színház — vagy ahogy elnevezni kívánjuk, a Magyar Helikon — oroszánrészt vállalhat majd ennek a feladatnak a megvalósításából.

TÖRÖK ERZSÉBET:

Mint a legkülönbözőbb közönséggel gyakran érintkező, sokat tapasztalt művész, régóta hangoztatom, hogy a legsikeresebb, leghangosabb esztirád-számnak sincs soha olyan

sikere, mint egy Petőfi-versnek, Móricz-prózának vagy népballadának. Azok, akik az ellenkezőt állítják és a közönséget károsan, szellemi méreggel táplálják, nagyon lebecsülik a magyar népet.

Ugyanezért a legnagyobb örömmel üdvözlöm a magyar vers és dal színházának gondolatát.

Az emberi léleknek mindig szüksége lesz a szépre, a jóra, a megtisztító élményre. Bűnös az, aki azt elvonja tőle. A remekművet interpretáló művész az előadás lázában felemelkedik a műhöz, s a hallgatóságát is felemeli nemcsak arra a kis időre, amíg hallgatja, de tartósabban is. S még szórakoztatni, nevetetni is különbül tud az író, mint a tollnok, aki csak a tantiemet számolja.

Igenis teremtsük meg és virágoztassuk fel mielőbb a színházat, s mutassuk meg a hiteleneknek, hogy a magyar vers és dal, s az igaz művészet szükséglete a magyar közönségnek, s így nem utolsósorban még anyagilag sem kíván túl nagy áldozatot.

PALOTAI ERZSI:

Mindnyájan örülünk annak, hogy az előadóművészet, a vers, a dal dolga végre-végre napirendre került cikkek, hoz-

zászólások, szakmai viták mellett, és után, vagy tán következményeképpen — végre hangot kapott a vers és dal állandó színházát sürgető kívánság is. Hogy örülök-e a színháznak? Ez épp olyan, mintha egy fiatal lánytól azt kérdeznék, férjhez menne-e ahhoz a jellemes, bátor, művelt, tehetséges és kellemes külsejű fiatalemberhez, akibe évek óta szerelmes. Hogy örülök-e? Hát hogynem örülnék! Minek örülhetnék jobban, mint ennek? Hiszen ez a színház nemcsak anyagi, hanem erkölcsi és művészi biztonságot is adna nekünk, előadóművészeknek. Hogy milyennek képzelem az új színházat? A vers és dal

színházának, az irodalom színházának. Kapjon helyet ott vers és dal mellett jelenet, egyfelvonásos is, minden, ami az irodalmat tolmácsolja. A vers és dal színházának és a költészetnek és dalköltészetnek egészséges kölcsönhatásáról, azt hiszem, nem kell beszélnem. Gondolom, dalköltésztünk is igen fellendítésé ez a várva várt színház. Hiszen annyi versünk van, amelyben »a zene olyan könnyű átomban szendereg, hogy az avatott kéz leggyöngébb érintésére is elég felébresztésére«, — ahogy Thomas Mann mondja valahol az ő verseikről.

Hogy örülök-e a vers és dal színházának? Mégsem volt jó az a hasonlat az előbb arról a fiatal lányról. Mert az a fiatal lány már évek óta felesége annak a bizonyos jellemes, bátor, tehetséges, stb. fiatalembernek, akibe halálisan szerelmes, csak eddig még nem volt lakásuk. Most végre lesz! Lakást kapnak! Otthont! Hogy örülnek-e? Mikor költözhetnek?

MEZEY MÁRIA:

Boldogan olvastam arról a kezdeményezésről, amely meg akarja végre teremteni fővárosunkban a vers és a dal önálló színházát. Régi, sokszor már megöltnek hitt vágyaim feltámadását és beteljesülését várom ettől. Régóta vágyód-

tam egy ilyen színházra, ahol a szép vers, a művészen megzenésített dal találkozhat a műértőkkel, a költészet és zene kedvelőivel.

En magam egyéni eszközeimmel szintén népszerűsíteni igyekszem a vers- és zeneköltészet klasszikus hagyományait. Erre természetesen az önálló színházban sokkal több lehetőség nyílik. A fiatal, tehetséges költőknek, zeneszerzőknek szintén beláthatatlannul nagy teret nyithatnánk itt. Bemutathatók a klasszikusok mellett mai költők, zeneszerzők verseit, dalait is, és érzem, hiszem, hogy nem eredménytelenül. Mi magunk is rengeteget tanulhatnánk azoktól, akik szeretik a verset, vágyódnak utána és mi, a verskultúra terjesztői is sokat adhatnánk nekik, szélesíthetnők izlésüket.

Amióta hallottam róla, szívdobogva dédelgetem magamban az új színház elképzelését. Már a terv is lázas izgalmába hozott, s ha megvalósulna, szívvel-lélekkel, művészi ambíciómmal minden szikrájával támogatnám.

HORVÁTH FERENC:

A Vers és Dal Színházának megvalósításához már rég megvan a legfontosabb három

tényező: hét évszázadra terjedő, világviszonylatban is kitűnő költészetünk, tehetséges előadóművészeink és versszerető közönségünk. Az előadó érdeklődése azonban a mai foglalkoztatási viszonyok mellett könnyen megszűnhet, mert jövőtlennek látja munkáját. Különösen a fiatal előadók válnak gépiessé, mikor ugyanazt a három-négy verset mondják és öröklött,

vagy magukszerkesztette sablonokkal élnek. Miért? Mert a fellépések jórészt ünnepi alkalmakra szorítkoznak, párosítva olyan felkérésekkel, amikor jól-rosszul összeválogatott vegyes műsorba illesztik a versmondó szerepét. Az előadó pedig nem tudja megválasztani verseit és nem tudja sokszor azt a frisseséget sem adni a szöveghez, ami kellene.

Nemrég szovjet művészek-től hallottam, milyen szép tradíció ez a magyaroknál, hogy minden ünnepély versmondással jár. Lehet, hogy régi és jó

nek és hivatalos személyek is gyakran megfélemlenek arról, hogy éppen az illegalitás-ban milyen erőt adott a költészet előszóban való tolmácsolása. Csak a közönség magatartásából következtethetünk arra, hogy mégis kell az, amit csinálunk.

Rajtunk múlik, hogy a közönség ízlését milyen irányban fejlesztjük. Ha közelebb hozzuk az emberhez a verset, az irodalmat, szélesedik műveltsége, és nő a tudatosan könyv-olvasók, könyvet vásárlók száma is.

tradíció; s az bizonyos is, hogy a vers igazán ünnepi hangulatot tud teremteni. A valóság mégis más: a vers csak keret sokszor az ünnephez — de miért nem válik állandóvá? S a megbecsülés is elmarad mellőle. Nem kapunk visszhangot a hozzáértőktől, a sajtó is mintha csak a műfaji érdektelenséget példázná. Alig-alig ír rólunk. Szakmai vitáink, eszmecseréink nincse-